

BETÆNKNING

Afgivet af Anlægsudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at pålægge Naalakkersuisut at arbejde for, at forbedre borgernes muligheder bygder og yderdistrikter til at optage lån til at opføre medbyggerhuse, samt genåbne muligheden for at optage lån til selvbyggerhuse.

Arbejdet skal være færdiggjort til FM 2024.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Jens Napãtók', Naleraq

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Kristian Jeremiassen, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann, Atassut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Jens Kristian Therkelsen, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen 4. maj 2023 under FM2023 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Formålet med forslaget er, at Inatsisartutlov nr. 28 af 3. december 2018 til medbyggerhuse skal ændres. Ændringen skal øge muligheden for at bygge medbyggerhuse og herunder, at Naalakkersuisut skal undersøge om der er noget strukturelt i kommunernes forvaltning og arbejde med ansøgning om medbyggerhuse, som kan gøres bedre. Forslaget går også på, at genåbne muligheden for at optage lån til selvbyggerhuse.

Der er omfattende boligmangel i byerne og i yderdistrikterne og i bygderne, og det giver anledning til krav om byggeri af boliger. Boligmassen er utidssvarende, og husene er renoveringsmodne.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Alle partiers ordførere tog godt imod forslaget, og henviste til udvalgsbehandling. Ligeledes var Naalakkersuisut også enige i, at der bør ske en evaluering af finansieringsordningerne på boligområdet, herunder den nugældende medbyggerordning.

Naalakkersuisut oplyste, at de på nuværende tidspunkt har iværksat en evaluering af boligfinansieringsformerne, som forventes at stå klar til efteråret 2023. Formålet med evalueringen er, at afklare hvilke tilpasninger af ordningerne der er behov for, for at sikre både borgerne og samfundet en optimal udnyttelse af samfundets midler.

Evalueringen har ligeledes til formål at afklare, om der er strukturelle udfordringer, og om der skal ændres i den fremtidige administration af ordningerne.

3. Udvalgets behandling af forslaget

3.1 Selvbyggerhuse

Det har tidligere været muligt at optage lån til selvbyggerhuse som forslagsstilleren oplyser. Dette har ikke været muligt siden 1. januar 2018. Dette skyldes, at der var for mange selvbyggerhuse som ikke blev færdiggjort.

Loven blev derfor ændret til Inatsisartutlov nr. 28 af 3. december 2018 om lån til medbyggerhuse. Medbyggerhuse bygges sammen med en tømrer eller med én person, som har erfaring med byggeri af huse. Tømreren eller medbyggeren bliver betalt efter det tilbud, som disse har aftalt med husbyggeren.

3.2 Medbyggerhuse

Inatsisartutlov nr. 28 af 3. december 2018 om lån til medbyggerhuse finder anvendelse på lån til opførelse eller erhvervelse af medbyggerhuse bestemt til anvendelse for beboelse.

Inatsisartutloven gælder i alle byer og bygder, dog ikke i Ilulissat, Aasiaat, Sisimiut, Nuuk og Qaqortoq.

Kommunalbestyrelsen kan yde lån til fysiske personer, som er myndige og har folkeregisteradresse i den by eller bygd, hvor medbyggerhuset skal opføres eller er under opførelse. Der ydes ikke lån til medbyggerhuse, hvorfra der skal eller vil blive dreves erhverv. Men der kan dog ydes lån til medbyggerhuse, hvorfra der drives mindre, liberale erhverv.

Lånet ydet af kommunalbestyrelsen kan efter § 7 ydes som et rente- og afdragsfrit lån. Lånetiden er 20 år. Lån ydet af kommunalbestyrelsen kan udgøre op til 95 procent af de samlede udgifter. Ansøger skal kunne komme med en egenandel på 5% af de samlede dokumenterede udgifter.

Udvalget finder det vigtigt, at § 9 i Inatsisartutlov nr. 28 af 3. december 2018 om lån til medbyggerhuse gøres mere forståelig for låntagere.

At lånet ydes som et rente- og afdragsfrit lån kan hos nogle låntagere misforstås, og dermed er behov for, at der oplyses om, hvordan den pågældende paragraf skal forstås.

Desuden bør der være oplysninger om, hvordan og hvornår lånet skal tilbagebetales.

Ved tidligere ordning omkring selvbyggerhuse, var der mange selvbyggerhuse som ikke blev bygget færdig. Det bør være muligt for andre at overtage selvbyggerhusene, og dermed bygge dem færdige. Dette bør også være med i overvejelserne i evalueringen.

Udvalget vil til evalueringen komme med et ønske om, at der også ses på, hvordan ansøgere til medbyggerhuse stilles lige, i forbindelse med krav til vilkår.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslaget's begrundelse.

Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslaget's realisering således, de administrative og økonomiske konsekvenser vurderes at et AC-årsværk på kr. 500.000 er nok for det forberedende arbejde.

5. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Kristian Jeremiassen
Formand

Siverth K. Heilmann
Næstformand

Harald Bianco

Anders Olsen

Jens Kristian Therkelsen